

Horsens Kommune
Postbox 119
Rådhusvej 4
8700 Horsens

11-05-2009

TILSYNET

Udtalelse vedrørende klage over Horsens Kommunes meddelelse af administrativt fremmødeforbud på rådhuset.

STATSFORVALTNINGEN MIDTJYLLAND
ST. Blichers Vej 6
POSTBOX: 151
6950 Ringkøbing

Xs advokat, advokat Y, har klaget til Folketingets Ombudsmand, der har oversendt sagen til Statsforvaltningen Midtjylland, som i medfør af § 47 i lov om kommunernes styrelse (styrelsesloven – lovebekendtgørelse nr. 696 af 27. juni 2008) fører tilsynet med kommunerne i Region Midtjylland.

JOURNAL NR.: 2007-613/203
SAGSBEHANDLER: PSNMID
DIREKTE TELEFON: 7256 8463

TELEFON: 7256 8300
TELEFAX: 9732 4517
GIRO: 887 3747

EAN-NR. 5798000362314

midtjylland@statsforvaltning.dk
www.statsforvaltning.dk

TELEFONTID:

MANDAG - ONSDAG: 09.00-15.00

TORS DAG: 12.30-17.00

FREDAG: 09.00-12.00

EKSPEDITIONSTID:

MANDAG-ONSDAG 09.00-15.00

TORS DAG 09.00-17.00

FREDAG 09.00-12.00

Sagen drejer sig om, at X har fået fremmødeforbud på Horsens Rådhus. Han har klaget herover samt over, at han ikke er blevet partshørt, at der ikke er klageadgang, og at der ikke er noget lovgrundlag for fremmødeforbudet. Han mener, at den bagvedliggende episode den 3. maj 2007 i stedet burde være politianmeldt.

Statsforvaltningen har nu afsluttet behandlingen af sagen.

Det er statsforvaltningens opfattelse, at Horsens Kommune har handlet i strid med regler, hvis overholdelse påses af det kommunale tilsyn, ved den 3. maj 2007 at udstede et fremmødeforbud, der var mere indgribende end nødvendigt og dermed faldt uden for rammerne for lovlig skønsudøvelse. Dermed finder statsforvaltningen at dispositionen var ulovlig.

Da det omhandlede fremmødeforbud ikke længere er gældende, foretager statsforvaltningen sig ikke yderligere i den konkrete sag. Men statsforvaltningen beder Horsens Byråd meddele, hvad det vil foretage sig i anledning af denne udtalelse, herunder vedrørende kommunens retningslinjer for borgeres adfærd på kommunens institutioner samt disse retningslinjers administration.

Her følger en gennemgang af sagens baggrund og en nærmere begrundelse for statsforvaltningens opfattelse.

Sagens baggrund:

Den 3. maj 2007 sendte Horsens Kommunes et brev til X sålydende:

"Forbud mod at komme på Rådhuset.
Du har den 03.05.07 optrådt aggressivt og råbende i forbindelse med en samtale med assisterende leder A.

En sådan adfærd er uacceptabel, og det er derfor besluttet, at du foreløbig i 6 mdr. fra modtagelsen af dette brev har forbud mod at komme på Rådhuset. Dette indebærer, at kontakten til Rådhuset udelukkende kan ske skriftligt.

Såfremt du overtræder forbudet, vil du blive bortvist – om nødvendigt afhentet af politiet – og overtrædelse vil blive politianmeldt."

Advokat Y skrev 14. maj 2007 til Horsens Kommune bl.a.:

"Jeg har fået oplyst, at Z har meddelt min klient, at han den 30.4.2007 ville få udbetalt normal bistandshjælp ca. kr

Jeg kan forstå, at Z benægter at have givet denne udtalelse til min klient.

Derfor skulle han åbenbart tale med A, som åbenbart ikke kendte til sagen, og ikke kunne give min klient et ordentligt svar. Min klient fastholdt, at Kirkegaard havde talt usandt, og han hævede stemmen og gik.

Hvis det er aggressivt og råbende, tror jeg snart, der bliver tomt på Rådhuset, men det er måske også formålet.

.....

Da min klient er ordblind, går jeg ud fra, at kommunen vil betale mig for at skrive til kommunen de næste 6 måneder."

Horsens Kommune beskriver mødet med X, således i e-mail af 15. maj til advokat Y:

"Angående det forbud Deres klient har fået, kan jeg oplyse, at forbudet fik han i forbindelse med en samtale med undertegnede, og ikke Z. Idet han optrådte aggressiv og meget højt råbende, traf jeg en beslutning om, at en sådan opførsel er uacceptabel, hvorfor han fik forbud i 6 måneder. Dette jo selvfølgelig dels af hensyn til medarbejdere, men også af hensyn til de øvrige borgere, der kommer her på Rådhuset."

Ved e-mail af den 16. maj 2007 besvarede advokat Y kommunens e-mail:

"Tak for Deres skrivelse af 16.ds.
Det var lige hvad jeg havde forudset.
Et menneske, der er i nød, og afhængig af kommunens beslutninger, skal trækkes endnu længere ned.
X har krav på sin kontanthjælp for

Jeg mangler svar på, med hvilken lovhjemmel De kan træffe en afgørelse om at X er forment adgang til Rådhuset, og skal afholde udgifter ved skriftlig henvendelse.

Da jeg i sin tid var ansat på dommerkontoret i Randers, fik vi af dommeren at vide, at hvis vi havde en ubehagelig kunde, bruger eller debitor, så måtte det skyldes vores manglende evne til at tiltale, forklare og servicere borgerne ordentligt.
Det har jeg taget med mig i livet, og brugt flittigt, og har den glæde, at jeg kun en gang har talt med et ubehageligt menneske. Ellers har jeg kunnet bevare en ordentlig dialog. Det gælder også personalet."

Denne e-mail blev besvaret af kommunen den 21. maj 2007:

"Til fremsendte mail kan jeg oplyse, at deres klient har fået udbetalt kr. 2.000,00 den 15.05.07., som tidligere oplyst. Jeg kan samtidig oplyse, at jeg fremsender en kopi af den tilbagebetalingserklæring, som han underskrev i forbindelse med udbetalingen af overlevelsesshjælp fra den 10.04.07., hvori der er anført ankevejledning. Jeg kan samtidig oplyse, at vi fastholder afgørelsen omkring den fremtidige udbetaling, ligeledes som anført tidligere.

Hvad angår at Deres klient er forment adgang til rådhuset, vil de modtage et særskilt svar fra Horsens Kommunes B."

Horsens Kommunes fremsendte den 21. maj 2007 til advokat Y bl.a.:

"(...)
I Horsens Kommune anvender vi en administrativ praksis med forbud mod at møde personligt frem, når en klient viser en uacceptabel adfærd – og den har vi allerede beskrevet og begrundet i vores svar den 15. maj, sendt af A:

"Angående det forbud deres klient har fået, kan jeg oplyse, at forbudet fik han i forbindelse med en samtale med undertegnede, og ikke Z. I det han optrådte aggressiv og meget højt råbende, traf jeg en beslutning om, at en sådan opførsel er uacceptabel, hvorfor han fik forbud i 6 måneder. Dette jo selvfølgelig dels af hensyn til medarbejdere, men også af hensyn til de øvrige borgere, der kommer her på Rådhuset."

Jeg deler ikke den citerede dommers udtalelse om årsag og virkning hos nutidens ubehagelige klienter.

Det kommer bag på os, at X skulle have problemer med at læse og skrive. Vi har modtaget en del skriftlige ansøgninger fra ham, som vi formoder, at han selv har udformet. Horsens Kommune vil derfor ikke afholde udgifter til at forfatte skriftlige henvendelser fra X."

Efter ovennævnte klagede X til tilsynet, som ved brev af 23. juli 2007 anmodede Horsens Byråd i henhold til styrelseslovens § 49 om en udtalelse, dels om den konkrete sag vedrørende X, herunder en redegørelse for indholdet af og baggrunden for kommunens beslutning om at forbyde X personlig kontakt til rådhuset, og dels en nærmere redegørelse for den administrative praksis, som kommunen følger, herunder en gennemgang af de kriterier, der kan føre til udstedelsen af et forbud, kommunens overvejelser om proportionalitet samt hvilken konkret fremgangsmåde kommunen anvender ved udstedelsen af forbud. Tillige anmodede tilsynet om at få tilsendt udskrift af eventuelle beslutningsprotokoller fra byrådet samt kopi af relevante akter i sagen.

Denne anmodning besvarede Horsens Kommunes juridiske afdeling med sit brev af 15. april 2008:

" (...)

Det er i den forbindelse kommunens opfattelse, at principperne i de forvaltningsretlige regler om anstalters forhold finder anvendelse. Herefter har ledelsen af en anstalt mulighed for at fastsætte bestemmelser af hensyn til opretholdelse af den almindelige ro og orden i huset. Endvidere har Indenrigsministeriet i et brev af 5. februar 1999 til en borger anført, at henvendelser til kommunen kan antage en sådan karakter, at de udgør en væsentlig belastning for den kommunale forvaltning, at kommunen kan være berettiget til at træffe foranstaltninger med henblik på at begrænse en borgers adgang til at rette henvendelse til kommunen.

Rådhuset er en institution, hvor mange af kommunens medarbejdere og borgere har deres daglige gang. På den baggrund er det derfor nødvendigt, at der oprettholdes god ro og orden, for at medarbejdere og borgere kan føle sikkerhed og tryghed. Det skal påpeges, at kommunen lægger stor vægt på, at alle borgere kan komme på rådhuset uanset deres baggrund og ærinde. Ledelsen må dog kunne træffe beslutninger, der kan medføre rådhusets sikre og hensigtsmæssige drift, herunder f.eks. træffe beslutning om at en bestemt person ikke må opholde sig i bestemte lokaler eller rådhuset i en bestemt periode, jfr. herved principperne i FOB 1988.221.

Procedure og proportionalitet

For så vidt angår proceduren for meddelelse af forbud, skal den medarbejder, der oplever en henvendelse fra en borger som så ubehagelig, at det er vedkommendes opfattelse, at der bør skrides ind, tage kontakt til sin leder straks efter episoden. Det er herefter lederen af det pågældende område, som, efter en samtale med medarbejderen, beslutter om der skal sanktioneres overfor borgeren. Derefter træffes nærmere beslutning om den konkrete sanktion, hvilket altid gøres af lederen. En sanktion kan spænde fra at være en advarsel til restriktioner i forbindelse med borgerens henvendelse, f.eks. at dette kun kan ske efter forudgående aftale med en bestemt sagsbehandler, over til anvendelse af et egentligt forbud. Varigheden af et forbud kan variere mellem 1 til 6 måneder afhængig af den konkrete situations alvorlighed, ligesom et forbud kan være begrænset til bestemte sagsbehandlere, afdelinger eller institutioner.

Som ovenfor anført, er det i første omgang op til den enkelte medarbejder at vurdere om en henvendelse fra en borger antager en sådan karakter, at det bør medføre konsekvenser.

Horsens Kommune har benyttet sig af administrativt forbud i en årrække, og det er kommunens opfattelse, at dette er en mildere reaktion end at politianmelde en borger, hvilket kan medføre en strafferetlig sanktionering.

Det er ikke muligt at anføre, hvilke kriterier der generelt kan føre til meddelelse af administrativt forbud, idet dette vil afhænge af den konkrete situation. Det skal understreges, at det kun er i undtagelsestilfælde, at administrativt forbud overfor en borger anvendes, og det overvejes altid først om der i den konkrete situation kan træffes andre foranstaltninger, for at sikre at indgrebet ikke er videregående, end formålet tilsiger.

En situation, herunder et førstegangstilfælde, kan dog være så alvorligt, at det er nødvendigt, at der skrives direkte til anvendelse af forbud.

Sagen vedr. X

Det fremgår af Indenrigsministeriets brev af 5. februar 1999 til en borger, at det må tilkomme en kommune at skønne over, hvorvidt det er påkrævet at meddele forbud til en borger, og at den kommunale tilsynsmyndighed kun vil kunne gribe ind over for kommunen i tilfælde, hvor en kommune klart har overskredet grænserne for dette skøn.

I det konkrete tilfælde hvor en henvendelse fra X medførte meddelelse af forbud mod personlig kontakt til rådhuset, er det kommunens opfattelse, at der er handlet inden for rammerne af dette skøn. X blev oplevet som særdeles råbende og aggressiv i forbindelse med en samtale med assisterende leder A. Den pågældende medarbejder opfattede situationen som meget voldsomt, og det blev derfor skønnet, at det eneste mulige var at meddele forbud. Dette har baggrund i hensynet til kommunens medarbejdere og de øvrige borgere, der benytter rådhuset.

Det er kommunens opfattelse, at personalet er god til at håndtere sådanne situationer, således at det kun er i enkelte tilfælde, hvor der er behov for at anvende en eller anden form for sanktion."

Retsgrundlag:

Uddrag af styrelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 696 af 27. juni 2008 om kommuners styrelse) (den 3. maj 2007 fandtes de enslydende bestemmelser i lovbekendtgørelse nr. 968 af 2. december 2003) :

§ 47. Tilsynet med kommunerne varetages af statsforvaltningen i den region, hvori kommunen er beliggende.

.....

§ 48. Statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommunerne og kommunale fællesskaber, jf. § 60, overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder kommunale forskrifter, der er udstedt i medfør af denne lovgivning, jf. dog stk. 2 og 3.

.....

Statsforvaltningens udtalelse:

Statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommunalbestyrelserne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, jf. § 48, stk. 1, i styrelsesloven.

Statsforvaltningens tilsyn tager dermed bl.a. sigte på, om der er hjemmel til de afgørelser og andre dispositioner, der træffes af en kommune. Endvidere tager tilsynet sigte på, om lovgivningen, herunder uskrevne forvaltningsretlige grundsætninger, overholdes. Statsforvaltningen kan derimod ikke tage stilling til, om en kommunes udøvelse af skønsmæssige beføjelser er hensigtsmæssig eller rimelig, så længe den sker indenfor de rammer, der følger af lovgivningen eller de nævnte forvaltningsretlige grundsætninger.

Det følger af det forvaltningsretlige legalitetsprincip, at en forvaltningsmyndigheds afgørelser og andre dispositioner skal have hjemmel i en lov eller anden retskilde.

Dog er det anerkendt, at ledelsen af en offentlig anstalt, f.eks. en kommunal institution eller rådhuset, kan udstede generelle regler til regulering af forholdet mellem anstalten og dens brugere, også selvom der ikke er udtrykkelig lovhjemmel hertil (jfr. f.eks. Jens Garde m.fl., Forvaltningsret, 4.udgave 2004, p. 213ff).

En kommunalbestyrelse kan således – også uden udtrykkelig lovhjemmel – fastlægge f.eks. åbningstider for kommunens bygninger, ordensregler for deres benyttelse samt retningslinjer for den service, borgerne kan opnå, og som personalet er forpligtet til at yde. Forskrifterne må have som formål at muliggøre den virksomhed, som den pågældende institution skal udøve. Forskrifterne kan f.eks. bestå i retningslinjer, der letter udøvelsen af institutionens service, bidrager til orden og renlighed på institutionen eller beskytter (andre) borgere, personale, bygninger eller udstyr.

Forskrifterne kan fastsættes af kommunalbestyrelsen i et møde. Men der er ikke noget i vejen for, at de i stedet efter udtrykkelig eller forudsat delegation fastsættes af f.eks. borgmesteren, et udvalg eller en ledende medarbejder. Som ved enhver anden delegation bærer kommunalbestyrelsen dog ansvaret for trufne dispositioner.

Forskrifter som de beskrevne vil normalt være generelle og altså rette sig til alle de borgere, der benytter eller har brug for at komme i de pågældende kommunale institutioner, foranstaltninger eller services. Det må dog antages, at en kommune også kan fastsætte retningslinjer, der alene retter sig til bestemte borgere, hvis formålet tilsiger det.

Statsforvaltningen har på den baggrund som udgangspunkt ingen bemærkninger til, at Horsens Kommune ved lokalt fastsatte forskrifter sikrer sine institutioner og medarbejdere mod utilbørlig adfærd fra borgeres side, i yderste fald ved fremmødeforbud.

Som det fremgår, beror det nærmere indhold af kommunens forskrifter for dens institutioner m.v. på skøn over, hvad der på stedet og i den givne situation er nødvendigt og formålstjenligt.

For en forvaltningsmyndigheds skøn gælder imidlertid en række ulovbestemte grundsætninger. Blandt disse er proportionalitetsprincippet (jfr. f.eks. Jens Garde m.fl., Forvaltningsret, 4.udgave 2004, p. 262ff). Princippet går ud på, at en forvaltningsmyndigheds disposition i en given sammenhæng ikke må være mere vidtgående over for borgerne eller en enkelt borger, end formålet tilsiger. Hvor myndigheden kan nå sit mål ved alternative former for indgreb, skal den vælge det i forhold til borgeren mindst vidtgående, og det valgte indgreb skal stå i rimeligt forhold til det mål, der forfølges.

Det anførte betyder, at en kommune efter omstændighederne kan være berettiget til f.eks. at formene en borger adgang til en institution eller til rådhuset. Men indgrebet skal ske efter en afvejning af på den ene side det med indgrebet forfulgte formål, på den anden side indgrebets negative virkning for den pågældende borger.

Statsforvaltningen henviser i den forbindelse til et brev af 5. februar 1999 fra Indenrigsministeriet (j.nr. 1998/1220/743-5), hvori det bl.a. anføres:

”Efter Indenrigsministeriets opfattelse følger det af almindelige principper for den offentlige forvaltning, at alle borgere har adgang til frit at rette henvendelse – personligt, skriftligt eller telefonisk – til en kommune vedrørende kommunale anliggender.

I tilfælde, hvor en borgers henvendelser til kommunen antager en sådan karakter, at de udgør en væsentlig belastning for den kommunale forvaltning, kan en kommune dog efter ministeriets opfattelse ikke være afskåret fra at træffe fornødne foranstaltninger med henblik på at begrænse borgerens adgang til at rette henvendelse til kommunen.

De begrænsninger, der i denne forbindelse kan fastsættes, må alene forfølge saglige formål og ikke have mere indgribende karakter, end hvad der i det konkrete tilfælde må anses for nødvendigt for at tilgodese væsentlige hensyn til kommunens forvalt-

ning. Det forudsættes endvidere, at tilfælde, der er ens, behandles på samme måde.(...)

For så vidt angår personlig henvendelse kan det bestemmes, at fremmøde kun kan ske efter forudgående aftale alene til en bestemt person, eller under iværksættelse af særlige foranstaltninger såsom tilstedeværelse af vagter. Efter Indenrigsministeriets opfattelse vil der kunne tillægges straffelovens § 265 vedrørende meddelelse af polititilhold og straf-sanktionering af overtrædelsen af et meddelt tilhold vejledende betydning for spørgsmålet om (adgangen til at fastsætte) begrænsninger i en borgers adgang til at rette personlig henvendelse til en kommune.

Der er derimod knyttet meget store betænkeligheder til helt at udelukke en borger fra muligheden for at forelægge sin sag ved personlig henvendelse, uanset om perioden, hvori der meddeles forbud mod fremmøde, kun er af kortere varighed. Et sådant absolut forbud mod personlig henvendelse må kræve tungtvejende grunde, eksempelvis at borgeren ved sin optræden er til alvorlig gene for forvaltningens personale og/eller publikum.

Det bemærkes herved, at det må tilkomme kommunen inden for visse rammer at skønne over, hvorvidt det er påkrævet at meddele et sådan forbud til en borger, og at den kommunale tilsynsmyndighed kun vil kunne gribe ind over for kommunen i tilfælde, hvor kommunen klart har overskredet grænserne for dette skøn."

At formene en borger adgang til hans kommunes forvaltning er efter statsforvaltningens opfattelse et meget belastende indgreb for den pågældende. Det gælder i særlig grad, når der er tale om en borger, som til sit underhold kan have behov for ydelser efter social- eller beskæftigelseslovgivningen, og hvis behov og muligheder helt eller delvis beror på udveksling af informationer mellem kommunale medarbejdere og ham selv.

Denne opfattelse medfører efter det ovenfor omtalte proportionalitetsprincip, at et indgreb som det skete må være meget påkrævet for at kunne gennemføres lovligt. Og det tilstræbte mål må anses for uopnåeligt ad anden og for borgeren mindre byrdefuld vej.

Det er efter statsforvaltningens opfattelse en forudsætning for lovligheden af et fremmødeforbud som det omhandlede, at det kan motiveres med (alene) saglige hensyn. Herved forstås sådanne hensyn, som det tilkommer myndigheden at forfølge i den givne sammenhæng. Sådanne hensyn kan f.eks. være den ovennævnte beskyttelse

af (andre) borgere, kommunens personale, bygninger eller udstyr. Det vil efter statsforvaltningens opfattelse f.eks. være ulovligt, hvis et indgreb som det i sagen omhandlede helt eller delvis er sket som "straf", d.v.s. som en efterfølgende sanktion af uønsket adfærd fra borgerens side.

Statsforvaltningen har noteret sig, at fremmødeforbudet efter det oplyste blev meddelt X uden forudgående varsel herom, at der efter det oplyste ikke havde været tale om lignende adfærd tidligere, at kommunen ikke forinden havde forsøgt mindre indgribende foranstaltninger, f.eks. advarsel, fastsættelse af, at fremmøde kun kunne ske efter forudgående aftale med en bestemt medarbejder eller i bestemte tidsrum, e.l., at forbudet er meddelt med virkning for hele rådhuset, ikke blot en afdeling heraf, og at forbudet er meddelt med et halvt års varighed, hvilket efter kommunens oplysning er den maksimale varighed af et sådant forbud ifølge interne forskrifter. Statsforvaltningen har forstået kommunens oplysninger således, at der ikke i kommunen er fastlagt offentligt tilgængelige regler for meddelelse af fremmødeforbud, endsige retningslinjer om, hvilken adfærd der kan motivere forbud, men at dette alene beror på skøn i den enkelte situation.

Statsforvaltningen har ikke grundlag for at anfægte kommunens skønsmæssige vurdering af Xs eller kommunens medarbejders adfærd i den konkrete situation på Horsens Rådhus. Statsforvaltningen noterer sig imidlertid, at Xs adfærd efter det oplyste ikke har motiveret en politianmeldelse, selvom han efter kommunens opfattelse havde optrådt aggressivt og højtråbende. Der er ej heller for statsforvaltningen oplyst om f.eks. tidligere straf eller andre omstændigheder, der kunne underbygge behovet for et så belastende indgreb som det skete.

Sammenfattende finder statsforvaltningen, at kommunens fremmødeforbud til X ved den omhandlede lejlighed var mere indgribende end nødvendigt og dermed faldt uden for rammerne for lovlig skønseudøvelse. Dermed finder statsforvaltningen at dispositionen var ulovlig, jf. det omtalte forvaltningsretlige proportionalitetsprincip.

Da det omhandlede fremmødeforbud ikke længere er gældende, foretager statsforvaltningen sig ikke yderligere i den konkrete sag. Men statsforvaltningen beder Horsens Byråd meddele, hvad det vil foretage i anledning af denne udtalelse, herunder vedrørende kommunens retningslinjer for borgeres adfærd på kommunens institutioner samt disse retningslinjers administration

Der gøres specielt opmærksom på, at statsforvaltningen ved denne udtalelse ikke har taget stilling til de afgørelser, kommunen har truffet efter den sociale lovgivning om kontanthjælp m.v., og som kan påklages til det sociale

nævn, jfr. § 60 i retssikkerhedsloven (lov om retssikkerhed og administration på det sociale område - lovbekendtgørelse nr. 877 af 3. september 2008)

Statsforvaltningen har sendt en kopi af denne skrivelse til Xs advokat.

Udtalelsen vil i anonymiseret form snarest blive offentliggjort på statsforvaltningen hjemmeside (www.statsforvaltning.dk).

Med venlig hilsen

Torben Sørensen

/Peter Sørensen

30-04-2009

TILSYNET

STATSFORVALTNINGEN MIDTJYLLAND
ST. BLICHERS VEJ 6
POSTBOX: 151
6950 RINGKØBING

JOURNAL NR.: 2007-613/203
SAGSBEHANDLER: PSNMID
DIREKTE TELEFON: 7256 8463

TELEFON: 7256 8575
TELEFAX: 9732 4517
GIRO: 887 3747
EAN-NR. 5798000362314
midtjylland@statsforvaltning.dk
www.statsforvaltning.dk

TELEFONTID:
MANDAG - ONSDAG: 09.00-15.00
TORSDAG: 12.30-17.00
FREDAG: 09.00-12.00
EKSPEDITIONSTID:
MANDAG-ONSDAG 09.00-15.00
TORSDAG 09.00-17.00
FREDAG 09.00-12.00